

بنام تائیس مقرر شود و المراد است - همچنین اندیشہ بجائے خود قرار داده مخفی
 از راوند کور طریق رسل و رسایل مرعی داشته نوشتند که احوال پنج مجال نزل
 از ایشان پنج پوشیده و پنهان نیست فی الحقیقت ایشان از ما هستند - بهر صورت
 به تعهد مبلغ پنج لک روپیہ این تعلقہ از سرکار قبول کرده در شجاعا تشریف بسیار نیا
 بجائے رسم سرکار بامین و ہمین بسعی و ترویج نموده خواهد شد - خانہ کور را بر و باہ
 بازی و مو شک دوانی زمینداران سرکار آگاہ نبودند و اعتبار نوشتہ زمینداران
 باطل سرانجام فرزند کیفیت مبلغ ستہ و نیم لک روپیہ در حضور ارسال داشت
 مدارالمہام ملاحظہ فرمودہ را و مذکور را طلبیدہ گفت تو کہ واقف اندیاریستی تعلقہ
 نزل بتو ازانی میکنم چند روپیہ وصول خواہی کرد - راوند کور عرض نمود کہ اگر دست
 حمایت خداوندی بر سر قدوی باشد تا مبلغ پنج لک روپیہ وصول کردہ خواهد
 مدارالمہام فرمود اگر مبلغ ہفت لک روپیہ قبول میکنی ترا ہمین وقت از قبیلہ
 بہالی کنانیدہ از خلعت آن علاقہ سرفراز کنانیدہ خواهد شد - راوند کور بہر خیر
 ابا و انکار نمود کہ نمی شود - لکن پیش خداوندان سخن انکار کے پذیرا می شود -
 قطع نظر مدارالمہام در حضور عرض کرد کہ برہان الدولہ با وصف دیانت و امانت
 رسم تعلقہ نزل مبلغ ستہ و نیم لک روپیہ مقرر کردہ فرستادہ اند - نرسنگرا و
 نامی زنادار قدیم واقف اندیاری معروض میدار کہ مبلغ ہفت لک روپیہ
 معہ نذرانہ سرکار سال بسال داخل سرکار میکنم حکم شد کہ بطلبید - ہمہ وقت
 راوند کور را بخلعت تعلقہ مذکور سرفراز فرمودہ کر پاشنکر و کیشور او نامی زنادار
 ساکن اورنگ آباد بطور امین ہمراہ صوبہ نزل مرخص فرمودند - بعد آمدن
 راوند کور برہان الدولہ بہادر میرزین العابدین خان فرزند خود را بخلع داری
 نزل گذاشتہ بچید را پاور دانہ شدند - مدت ششماہ عمل کردند -

ذکر حکومت نرسنگر او بن بنگالی پنڈت

ہر گاہ کہ عمل نرسنگر اور عملداری نریل رسید تمام غریب اور عایار اور شکنجہ بلا سہیہ
بیتلا گروانید بقول آنگہ -

بیت

چو غواہد کہ ویران کنست رعایا سے ہند ملک در پنچہ ظالمے

عمل را و مذکور کم از آفت آسمانی و بلا سے ناگہانی در حق رعایا سے بیچارہ
نبود۔ زیرا کہ را و مذکور از احوال ہر یک آسامی زمیندار و از سرمایہ ہر یک

تعلقدار کہ در عمل نواب مبارز الملک دیونہ بے اذیت جوڑ و جفا پرورش
یافتہ بے مرفہ الحال شدہ بونمو و قنیت کلی داشت۔ مثل مشہور است کہ خدا

زمیندار را عامل سازد و ادنی را بکار عمدہ و عمدہ را بکار ادنی مامور نکر داند
غرضیکہ بعد آمدن را و مذکور تمام رعایا و زمیندار تعلقہ رجوع آوردند و از مرکز

خاطر مش آگہی یافتہ ہوش و جو اس باخستند۔ در باب نوشتن قبولیت
ہا سے مبلغ رپتیم سرکار ہر چند تعدر ہا نمودند لکن از راہ جبر و تعدی نوشتا

شروع تحصیل نمود در سال اول بہزار شدت رسوا سے مبلغ سرکار بمعرفہ
آمد و در سال دوم تمام پٹیل و پٹواری تعلقہ و دوکانداران اہل حرفہ و کارکنان

کالی و محترفہ انہا را مقید ساختہ مال و موشی و زر و زیور از خانہ انہا بغارت
آوردہ داخل سرکار نمود بعضے آسامیان معتبر را جہتہ با سجا سے از سرکار بدر

آویختہ ہر دو کو ب شلیاق بازی پوست از بدن می زدود و بسبب شدت
مقبولیت بسیار کس تاب جوڑ و اذیت نیاوردہ بجان مرفند و بسا رعایا سے

مفلس کا لشیہ گدانی بدست گرفتہ محتاج نان شبینہ گشتند تا وان و مصادقہ
بانتقد کہ از ہر یک آسامی بدفعات مکرر و س کر گرفت۔ در سال سوم

با جماع کا فہ رعایا ہول و سہراس و فقر بیدادی پیدا شدہ از کریت و وطن را

غربت پیش گرفت بطرف آید لا آباد و بہادی و کابرو پوری و چاندہ و ناگپور
 ہر جا کہ پناہ امان یافتند قراہ گرفتند۔ در سال چہارم و پنجم ہمہ دیہات
 تعلقہ روپورانی آوردہ بجز فارنگری و تاراچی خانہ ہاسے رعایا کے مابقی جائیداد
 مبلغ دو لاک روپیہ نمائندہ و بقایا کے زر سرکار زیادہ باقی ماندہ آوازہ غلام پوری
 در اطراف و اکناف اشتہار یافتہ۔ بلکہ لسمع مبارک بندگا سحفہ و ریکر نالہ
 این معنی رسید۔ مقدریان حضور بر عوض بقایا کے زر سرکار تنخواہ محمد حسین خان
 داروغہ مشعلچیان حضور کردند۔ خانم زکوریہ نزل آمدہ سختی و سزا اولی آغاز نمود
 راوند کور ہر چند کہ بہ پابجانی زر تنخواہ دست و پاتدبیر بر زمین زدہ لاکن بہ سبب
 ویرانی تعلقہ از کسے جا بدست نیامد۔ آخر شش در دایم محاسبہ گرفتار ساختہ
 سجیدر آباد پردہ در فحولخانہ محبوبسان فرستادند۔ چنانچہ موضع ہاسے ویران
 شدہ عمال نرسنگ راوتاحال آباد نشدند۔ مخفی سماند کہ تعلقہ پنج محال نزل
 از عہد سربارا و گنگارا و چیمان آباد و سیر حاصل بود کہ احمدی از فحوا دثات
 غلام ولندی و گاہے از آسیب سختی و سزا اولی شور فغان نکرده چونکہ عمل مبارک
 دیونہ رسید او ہم بدستور عمل با سلف عمل کردہ بر احوال رعایا نظر غور داشتہ
 مبلغ سرکار بنجوشنودی و استرقتا سے آہنا میگرفت۔ با وجود چندے فوج و شہ
 کسے مقدور نہ داشت کہ پرگاہ را اذیت دہد و بر خلاف قول یک جہ گیر و در نظر
 جمیع کافہ انام در عہد امن و امان مرفہ الحال بودہ بہ تکثیر زراعت و عمارت مسکن
 و مال واجبی سرکار ہر وقت تحصیل می رسانیدند۔ راوند کور کہ از مات با
 تماشائے این گلزار ہمیشہ بہار بود گہاے خاطر خلافت را السہوم جو ر و اذیت
 افسردہ و پامال ساختہ در مظلمہ جاوید خود را گرفتار و بدنام گردانید۔ بقول آنکہ

خرابی و بدنامی آید بجز
 رسیدن این سخن را بقوه
 مدت چهار سال و چند ماه حکومت کرده همراه تنخواه دار مذکور روانه حیدرآباد گردید

ذکر حکومت اچیشنکر نایک بن گویند نایک بهونک

گویند نایک بهونک قوم برہمن از قدیم الایام ساکن قصبہ آرمور پرگنہ بالکنڈہ
 پیشہ تجارت و دوکان ساہوکاری می نمود. نامبرده بسیار آدم رسا و متدین و
 نیک نیت بود در بلده اورنگ آباد و پونہ و حیدرآباد و غیرہ دوکان ساہوکاری
 می داشت. چونکہ تعلقہ آرمور بنام مبارز الملک بہادر تفویض یافت نامبرده
 را کار آزمودہ و ذی حوصلہ تصور کردہ شد و کہ دوکان شمار نزل ہم باشد
 نامبرده متبول کردہ گماشتہ خود را در نزل فرستادہ داد و ستد ساہوکاری
 جاری ساخت. ہر گاہ کہ وہونکہ مذکور از سفر کرناٹک بہ نزل آمد نایک مذکور را
 از آرمور طلبیدہ خدمت فوطہ داری خزانہ سرکار مامور ساخت چونکہ غلام مسخرد
 بہادر سہراب جنگ از قلعہ اوسہ بہ نزل رسید چنانچہ پیشتر این احوال مذکور شدہ
 القصہ دران ایام نایک مذکور ہذا در ہر طرفین و مصالح فیما بین بمقتضای عقل
 رساے خود شریک حال بودہ لہذا از فطرت مراسم آداب دیانت بقدر حوصلہ
 خود بجای آورد. در بی صورت نامبرده منظور نظر الطاف و عنایات آن ہر دو امر
 ممالک آراے گشتہ اکثر بر سالی قہم و فراستش آفرین ہامی فرمود. ہر گاہ کہ
 سہراب جنگ بہا در بہ نیابت نواب مبارز الملک وہونکہ از نزل روانہ
 حیدرآباد گردید بعد چندے بہ اراج اعلاے دیوانی حضور مشرف گردید. ہمدان
 عرصہ قریب وہونکہ مرحوم نیز رخت ہستی بمنزل بقا کشید. نایک مذکور در
 عہد حکومت احتشام جنگ از خونریزی خلایق نقشہ در بار ابر دیدہ ہمراہ

جمال الدین خان و پنهان پنڈت براسے حیدرآباد گشت و آنچه ہندویات ^{عوض} نقدیات بابت نذرانہ حضور کہ حوالہ او شدہ بود داخل خزانہ حضور ساخته رسید
 بہ نرمل فرستاده از محاسبہ بیگر گشته خود در دوکان حیدرآباد اقامت گزید
 بعد چند روز لشرف ملازمت دیوان مدارالمہام مشرف و مورد توجہات ^{مست} عتابا
 گردید۔ دیوان مسطور بیاس تعرف سابق و خدمتگزاری و اثن در سگک امیدوار
 فضل و کرم جا داده بآمد و رفت در بار عز و امتیاز بخشید و ہر یک کار خدمت
 لایق از حضور می برآمد بنا یک مذکور حکم می شد۔ نامبرده بحسن و خوبی ^{بانتظام}
 آن کار پرداختہ بعرض حضور می رسانید۔ چنانچہ در سفر نرمل نیز ہمراہ ^{رہا}
 عساکر فیروزی حاضر بودہ اخبار باطنی ہر روز بنظر حضور می گنجانید ^{بعضی}
 کہ در سرکار دیوان تفکر و تدبیر شیخ نرمل شرکای مصلحت می بود ہر گاہ کہ قلدہ
 نرمل و غیرہ قلمرو دہونہ مذکور بتصرف اولیائے دولت آصفی درآمد دیوان
 مذکور نایک مذکور را دیانت دار و کفایت شعار تصور کردہ در ولہبفت ملک
 ششم ہوازی پنج محال نرمل کہ حاصلش مبلغ پنجاہ و دو لک روپیہ بود مقرر
 و تفویض گردانید۔ نایک مذکور مدت دو سال بانتظام ملک و مال پرداختہ
 و رعایا را بہ نیک نیتی خوشدل و آباد داشته از کیسہ مستی نقد حیات را
 بنجان بقا سپرد۔

ذکر حکومت اچہ شکر نایک مخاطب اچہ بچونیت ^{ہما}

راجہ مذکور در حیات پدرش پیار و کاروان بود بدریافت معاملات مالی و ^{ملکی}
 بہ دوراندیشی و چیزرسی توجہ می نمود کار پردازان حضور راجہ مذکور لایق و
 کاروان دیدہ سند بجالی تعلقات و خلعت جو اہر و بختاب راجہ بچونیت ^{ہما}

سرسرا از عمدت از گردانیدند راجه مذکور همه تا بنان وقت پدر را بتسلی و دلا
 خطوط استقلال نوشته همه بار بار بکار مر جوعه آنها بحال و برقرار داشت و
 خود با برادران حقیقی و عمومی مثل بالکشن و سیورا و ورا جیسرا و ورا گھناتھرا و
 هر یک بر اور را بکار و خدمات عمده عیسینے خدمات پیشکاری صدر و بخشی فوج
 و احشام و غیره اسورات خانگی بقدر حوصله و شعور نامزد فرموده خود در
 اقامت و رزید با نظام ملک مال می پرداخت - در سینه یک هزار دو صد
 و دو پجری من موہن را و پنکلیه یکے از منصبداران قدیم که در وجه شری
 جمعیت سی صد سوار و پانصد پیاده تعلقه رور و پوتنگل و کاسرپی در
 جاگیر از حضور مقرر و مفوض بود هر گاه که رایات آصفی بعد تسخیر نزل به اشترا
 افواج را و بندت پر دیان رئیس بون به هم با دومی و کچندر گده تابان و
 در شان گردید - را و مذکور در آن سفر با جمعیت خود در نوکری سرکار حاضر
 نشد بود لبور مراجعت از سفر مذکور فہما بین مشیر الملک بہادر دیوان را و
 مذکور جواب سوال ناخوشی بمیان آمد جاگیر اورا تغییر کرده بنام راجه مذکور
 حکم رسید کہ از تغیری منہ و ہن را و تعلقات مذکور بنام ایشان تفویض ^{وقت}
 باید کہ بہ بند و بست آنها پرداختہ سجا لصدہ شریفہ ضبط نماید حسب الحکم حضور
 راجه مذکور با جمعیت قلمی و تیناتی کہ قریب پنچزار سوار بار و اضراب و غیرہ سامان
 جنگی عازم رور و رگشتہ بمجاصرہ پرداخت و ہر روز با اضراب صاعقہ کردار
 شروع گولہ باری نمود - لاکن ازین جمعیت و اضراب در استحکام بنائے ^{بیت}
 قلعیان پیچ نزل نہ افتاد بعد یکماہ احکام حضور بنام جاگیر داران تسلیم
 سرکار عالی شرف نفاذ یافت کہ درینو لا تعلقہ رور و غیرہ از تغیری منہ و ہن
 پنکھ بنام بیچونت بہادر تفویض یافت باید کہ قلعہ مذکور تسخیر کردہ سپرد راجہ

نماید حسب الحکم حضور افواج جاگیر داوان یعنی امیر سبک خان بهادر و شمشاد جنگ
 و تهور جنگ و زور آور جنگ و روشن خان و دولت خان و غیره امرایان ^{ملند}
 مکان و دیگر افواج راجه ہاسے کو لاس و قندہار و ماہور کہ قریب پنجاہ ہزار
 سوار پیادہ از ہر سو شتافتہ بجاہرہ قلعہ پروختند و ضرب گولہ ہاسے
 توپ و گرنال و کھنڈیدن نقب و صلابت کوچہ تدبیر با بکار برینند لاکن بکرم
 و ہشیاری را و مذکور ہیچ تدبیر بکار نیامد مدت پنج ماہ چند یوم از توپ و تفنگ
 جو ابہی نموده آخر شش بہ سبب کمی غلہ و عدم سرب و باروت تاب متفاوت
 نیاور وہ بوقت شب مورچہ شکستہ مردان وار بیرون برآمدہ سمیت قتل و
 پنڈت پردہان جلسے امان و پناہ گرفت راجہ مذکور بہ بند و بست تسلیم
 و تعلقہ پردہان شد در حضور عرض داشت نمود کہ بہ میں عنایات ایزدی اقبال
 خداوندی اینقدر وی را تعلقات بسیا گشتہ و سرانجام دادن چندین تعلقات
 بدست بندہ امر و شوار اگر بقدر حوصلہ فدوی کہ لسرا انجام دہی تو خبر گیری
 آن پردازد عنایت شود البتہ بانضمام کار خواهد پرداخت عرضی مرسلہ
 بنظر حضور منظور و مقبول شد - منجملہ تعلقات پنجاہ و دو لک روپیہ بعضی
 تعلقات موقوف کردہ بموجب استمدعاسے و استرضائے راجہ مذکور
 معہ تعلق پنج محال نرمل ہنگی تعلقات مبلغ بست یک لک روپیہ بجائی و
 بر سر آمد اشٹند - در بہان سال مذکور گذر ہی موضع انکا پور کہ متصل نصیب
 آرمور و اقصت رکنار پٹی و سیکرہ بنا و او خود ساختہ با ساز و سامان
 حرب خیال بغاوت در سر داشتہ باد اسے با او ہی سرکار تن اسیداد
 پس راجہ مذکور باطلاع حضور بہ تلبیہ و سیکرہ مذکور بہ داخلہ باہوں افواج
 کہ پریشور و دور و دور محاصرہ کردہ بودند جنگ و جہل سنا پارہ در دست چہار ماہ

چند یوم تسخیر کرده بضبط تهبانه سرکار در آورد. و سیمکه مذکور تاب جنگ
 نیاورده رو به گرنه نهاده عزیز الوطن و آواره دشت پشیمانی گردید. لقصه
 هرگاه که لولقه نرمل از تغیری نرسنگار و سابق الذکر بنام راجه مذکور از حضور
 لغوی پیش گشت لنگو بندت نام زنا دار که آدم خوش خلق و نیک نیت و
 غیر خواه سرکار و رعیت پرور بود. اصلا سخنان دل شکنی و گفتگو
 سند مزاجی از احمدی نمی نمود به نیابت نرمل مامور گردانید. بندت مذکور
 رعایای که ستم رسیده عمل معزول که جایجا متفرق شده بودند همه آنها را بقول
 و تشریح اختیار و لقمی و تقاضای داده از سر نو آبادی تعلقه بظهور رسانید رقم
 مالو اجبی سرکار بتدریج و بتدبیر بعرض وصول آورده داخل سرکاری ساخت
 در آن ایام راجه مذکور بند و نسبت جمیع امورات جزوی و کلی معامله سرکار مطمین
 خاطر گشته موضع کو تور پرگنه بالکنده که از آرمور سمت مشرق چهار گروه
 فاصله دارد به تیاری گداهی و برج و باره پرداخته بنام پدر خود بگویند بی
 موسوم گردانید و در تعلقه اندوز موضع امراد با گداهی و شهر پناه طول دراز
 و یکدست راسته باسے بازار باد کابین پنجه و سفال پوشش مابین دست
 تیار کنانیده بنام شنگر او پیله آباد گردانید. اکثر درین هر دو مکان بیشتر
 آمد و رفت و اقامت میداشت و متصل موضع پر کبیر که از آرمور یک گروه
 فاصله دارد و کابنه دور است تیار کنانیده بنام سیوم پیله با سم
 والده خود موسوم ساخت. در آن ایام روزی در مجلس راجه مذکور خبر
 رسید که نائب پرگنه اندوز موضع سزنا پلی و رام مڑک و کورت پلی و غیره
 دیهات علاقه انما زمیندارانی پرگنه مذکور کمایشدار سرکار فرستاده بودند
 موضع رام مڑک مردمان زمیندارانی از راه بغاوت و خیره سری کمایشدار
 مذکور

بجان کشته سرش بریدند و جمعیت همراهی او بعضی را بجان کشتند و بعضی را
 بغارت بردند. باستماع این خبر راجه مذکور با جمعیت پنجرار سوار و پیاده و غیره
 اضراب و کرنال از آرمور کوچپده بموضع رام مگرک محاصره نموده جمعیت زمینداران
 از اندرون گدھی به پناه پشته کوه برآمده به لشکر بایان راجه تنگ اندازی
 می نمودند فوج سرکار از چهار طرف یورش کرده جمله جامعه مفسد که قریب کس
 پیاده یا بودند همه آنها را تیر تیغ ساخته گدھی مذکور تسخیر کرده از پنج بنیاد کینند
 از آنجا پیشتر کوچ کرده بموضع سرناپلی که جائے اقامت زمیندارانی بود محاصره
 نمود تا یک ماه جنگ و جدل مانده آخر الامر ساکنان گدھی تلب تیا ورده بود
 شب راه گریز پیش گرفتند. سواران طلایه سرکار سرد راه گشته بعضی
 بقتل رسانیدند و چند کسان را اسیر کردند. میگویند که بوقت جنگ زمیندارانی مذکور
 در گدھی سرناپلی حاضر نبود پیش از محاصره فوج سرکار جمعیت اغنابادی در گدھی
 گذاشته خود بسیمت روپوش شده بود. عرض کند راجه مذکور آن گدھی را تسخیر
 کرده بمفسدان دیگر هم تنبیه و تادیب کنان به نسخ و ظفر با ر مور رسید. هرگاه
 ایام تکبیت و زوال دولت راجه در رسید دو سال متواتر بارش خاطر خواه
 نیارید و در تمام تعلقات گرد و لولج به سبب خشک سالی شور و فریاد و فغان
 بر فاست و در آمدنی تحصیل سرکار نقصان فراوان رود و فقره مستزاد بر آن
 حالت پر ملالت آنکه بعلت سختی و سزاوے تنخواه داران حضور همه تعلقداران
 و نائبان راجه عاجز و بجان آمده هراسان شده بودند. در هیئت مبلغ بقایا
 سرکار در تعلقات بسیار باقیمانده در آن زمان راجه مذکور از هر یک ^{شخصه}
 صلاح و تدبیر پاسبانان سرکار می جست و هر یک بقدر عقل رسائے خود
 سخن صلاح میگفت. در آن میان بمنست را و نامی زنار دار ساکن

کندل و اٹری را کہ فی الحقیقت بر بہترین کار و بار کلیات راجہ مذکور بود ہمت
 تدبیر و پابجائے زر سرکار آدم معاملہ فہم و دیانت و ارتقور کردہ سجدست پیشکار
 صدر نامزد فرمود نامبرودہ در اندک فرصت بسننان تملق و چاپلوسی مزاج راجہ
 بطرف خود چنان رجوع کردہ انید کہ آنچه اوسیکفت ہون می کرد رفتہ رفتہ
 در اتفاق برادری صورت نفاق انداخت این معنی را عرصہ نگذشت کہ شیخ محمد
 قلم بردار نواب مشیر الملک بہادر اعظم الامرا با جمعیت یکنیم صد سوار بہ تنخواہ مبلغ
 پچاک روپیہ از حضور و رو گشتہ بقاضاے شدید پیش آمد۔ ازان جملہ
 در عرصہ اندک مبلغ دو لک روپیہ بخانم زکوری رسانید باقی سہ لک روپیہ از عدم
 جائداد بعرض تعویق ہاندہ غرضیکہ تقاضاے خانم زکوری باین درجہ رسید کہ
 آب و طعام موقوف کردہ گوشت گا و آوردہ رو بروی راجہ نہادند راجہ
 مذکور متحمل بار تقاضاے نگشتہ حکمت عملی خود را از آرمور بموضع گوینہ پیٹہ
 رسانید۔ از ہمہ ارکان و اعیان خود صلاح اندیشیدہ ہمہ با اتفاق یکدیگر
 صلاح دادند کہ پاس احتیاط حرمت و ناموس چندے بطرف کمر کہیر کہ
 راؤ پنڈت پردہ بان است کنار کشیدن مناسب بہتر است از اسجا
 غنایت نامہ ہاسے حضور متضمن اطمینان و دل جمعی طلبانیدہ باز بار مور باید آمد
 راجہ مذکور کہ از حوادث دوران مجبور و از عقل شعور معذور بود زیرا کہ مبلغ
 لکوک ہمال و اموال و اثاث البیت پیدا کردہ بزرگانش موجود داشت
 اگر در عوض خانگی مبلغ سہ لک روپیہ بہ تنخواہ داران حضور می رسانید
 چگونہ باین مذلت و خواری گرفتار گشتہ جاوہ آواگی می بہود۔ آخر الامر راجہ
 مذکور بجاوید خیر خا پادشہت فرزند داران عالی فطرت بودت شب از
 گوینہ پیٹہ باستعلقان و خویشان بیرون آمدہ از گھاٹ دود کانون عبور گشتہ

به ابارا و پیپه گریه نریل رسید از انجا راجا رام شیل موضع جام ملاقات کرده
 از راه سیونی و نندگا ون موضع دیانگی و سویت پرگنه امیر که پیر رهنمونی نموده تنخوا
 داران مذکور با ستماع خبر گریه راجه از آرمور هر طرف که راه یافتند در پی سر
 شتاقتند - دران ایام راجه پهلای جمعدار عرف چور که پوریه که در ادایل سفر
 سریننگ پٹن همراه رکاب نواب عظیم الامرا بهادر بسیار محنت و جانفشانی کرده بود
 بعد آمدن حیدرآباد از راه قدردانی و عنایات خداوندی حکم گنجا داشت صحیح
 سوار فرموده بطرف قصبه بهینیه فرستاده بودند و تنخواه مبلغ بست هزار روپے
 بطریق ساعده سواران جمعدار مذکور به راجه مذکور عنایت شده بود جمعدار مذکور
 چندے سواران جهت وصول و تنخواه با رمور فرستاده با جمعیت قدیم و سواران
 نو ملازم بذات در قصبه بهینیه اقامت داشته بود از خبر گریه راجه و قوف یافتن
 در پی سرانشش فی الفور با جمعیت خود ایلغار تا ختم موضع دیانگی را محاصره نمود
 نایب امیر که پیر از نیمی خبر یافته به جمعدار مذکور گفته فرستاد که تعلقات هر دو سرکار
 ذوی الاقتدار واحد است اگر اسامی سرکار شما در تعلقه سرکار اینجانب آمده باشد
 مضائقه ندارد شما با قاضی خود مینویسم در میناب از طرفین هر چه حکم آید بدانم
 عمل کرده شود پس جمعدار مذکور اسامی همراهی معه راجه مذکور را فرستاده آنها کرده از
 نایب امیر که پیر دست آویز گرفتند در حضور عرض داشت نمود - چنانچه این رسم
 احقر العباد دران تاخت و تعاقب همراه جمعدار مذکور حاضر بود - چونکه راجه مذکور
 از آرمور گریخت شیراز جمعیت تا پاننش از هم گسخت بعضی بدست زمینداران
 مقید شدند و بعضی به سمت که راه یافتند بهریت را عنیمت شمرند دران
 هنگامه آراسه عزل و نصب لنگوینڈت از نیابت نریل موقوف گردید غرضیکه
 راجه مذکور مدت شش سال با تائبان سابق و حال حکومت نمود -

در قصبه بهینیه اقامت نمود

ذکر حاکمیت پسران حسین خان در مکرّم جنگ

میرزا کوریکے از منصبداران سربکار صفی ساکن نواح گلبرگه شریف خاندان
 مشایخی هم داشت مدتی در سربکار نواب شمس اللہ مرابها در به نیابت تعلقه الن
 و گنجوی معزز و سرگرم بودند. هرگاه که تعلقات سربکار از تغییری راجه شکر یا
 تا یک ضبط سربکار خالصه شریفه درآمد. میرزا کوریکے در ایجه مقصد بیان سربکار بر
 سابق مبلغ پنج هزار روپیه نذرانه قبول کرده به نیابت پنجمال نزل سربکار
 گردید. میرزا کوریکے قد کبر سن با دراک معاملات دنیا داری بصورت مشایخی
 محصل رساداشت و از استماع رنگ شوق زیاده داشت. و به قصد طوع ایفا
 خوش آنهنگ بدل توجه می گماشت. در ۱۲۰۴ یک هزار دو صد مہنت بجری فائز
 نزل گردید و پسند و لبست تعلقات قرار واقعی بظهور انجامید. بعد مدت دو سال
 بندگان عالی خود بدولت و اقبال بسفر علم نہضت بر اثر اشتداد. میرزا کوریکے
 خود را بنام سربکار احمد در تعلقه گذاشته خود با جمعیت معدوده همراه لشکر فیروزی
 رفت. بود چونکہ بندگان عالی از سفر کھسار طرہ سعادت کرده بچیدر آباد رونق
 افزا شدند و اعظم الامر ابھادر مدار المہام بدست غنیمت اسیر پنج تقدیر گشتند
 و میرزا کوریکے از متوسلانشن بود. در آن تقرقه از جماعت خود آوارگی اختیار
 کرده بلباس درویشی فائز نزل گردید. بعد چند روز بمقتضای قدرت
 کاملہ آنسریدگار رئیس پونہ بنام سواسے مادھورا و از بام افتاده ہلاک شد
 لهذا در ان نظام ریاست شخلل عظیم برپا گشت و تمام اراکین آند دولت
 بمعائتہ نیرنگی قدرت ہر یک بجائے خود آتادہ و ہشیار گشتہ تفکر خود داری
 افتادند. مدار المہام مذکور کہ در یک مکان باغ در گوشہ انزو ابدست آہن

اسیر و منتظر عنایت افضال قادر قدیر نشسته بودند. ظهور این واقعه را قوت تجارت
غیبی و امداد لاریبی تصور کرده از همه اناکین آند دولت طریق اتحاد و یگانگی پیدا کرده
در هر یک امور آنها شریک مصلحت گشته بتدریج و تدبیرت کورهای خود از هم دور کردند
که مخالف بودند بجل آوردند بقول آنکه -

خمیرمایه دوکان شیشه گر سنگ است **نظم** حد و نسبت خیر گر کند خواهد
در سر کار بندگای عالی عرض داشت متضمن طلب افواج ارسال داشت از آنجا که
اندر جمعیت از حیدرآباد روانه شده به پونه می رسید هم در آن ایام نوشته
مدارالمهام بنام میرزا کور شریف و رود یافت که انشاء اللہ تعالیٰ این جانب در
عزمه قریب خود را بحیدرآباد می رساند و حسب الحکم حضور افواج سرکار عالی با استقبال
این جانب آمده تراهم شده اند. بنا بر اخراجات فوج مبلغ دو لک روپیه از خلیل
پرگنه نزل جلد ارسال دارند تا حسن مجرای ایشان متصور گردد. میرزا کور حسب الحکم
مدارالمهام مبلغ مذکور با جمعیت پنجاه سوار و یکصد جوان پشتون ولایتی لبرکردگی
بیروشن غلی جمعی را به پونه روانه نمود. بعد رسیدن آنجا مدارالمهام باربعین
مبلغ مذکور و لوازشنامه آفرین و تحسین معزز و مباحی فرموده امیدوار فضل و کرم
گردانید. هرگاه که مدارالمهام مع النخیر و عاقبت از پونه فائز حیدرآباد شدند
میرزا کور عزرائض و نذورات متضمن شکریه تشریف آوری و اظهار رسوخ فدویت
خیرخواهی ارسال داشت. در آن ایام تعلقه اندور و بودن و بعینه از قبضه
مریضه هلسه پونه و آگذاشت شده بعد دو سال بقبضه سرکار درآمده بود مع
در جواب عزرائض و مستدامانی تعلقه بعینه بنام میر مسطور مرحمت گردید. بعد
بند و بست عمل تعلقه مذکور میر مسطور چند روز در نزل و چند روز در بعینه آمد و رفت
واقامت می داشت. امریلو نام بقال که در سفر که **نظم** بر ثاقبت میر مسطور

حاضر بود جسره حیوانات خانگی و غیره از دوکان خود می رسانید. میر مسطور
 نامبرده را بمحاله محنت و خیرخواهی او متوقع امیدوار ساخته بود بعد آمدن نرمل
 نامبرده را به نیابت تعلقه مختار کاروبار گردانید. مطلق العنان ساخت. نامبر
 که از قوم کومٹی بود شب و روز در نسکه و تدبیر سود خود و زیان خلائق کمر همت
 بست و همیشه رعایای تعلقه را بمیزان جور و اذیت بنجیدن گرفت از دست
 نظلم نام برده نوبت وصول مالواچی سرکار باین مرتبه رسید که کسی پیل یا
 شامی معتبر بنظرش در آمد بران جمعیت، قریه ستاده همچو زمینداران و نایکان
 مفسد تاخت و تاراج کرده مال و موشی اینجا و آنجا فروخت کرده داخل سرکاری نمود
 در صورت همه رعایا از جبر و تعدی نامبرده عاجز و تنگ شده. غرضیکه در
 عرصه دو سال تمام تعلقه رو بر رانی آورد. زمینداران تعلقه نرمل از شداید
 غارتگری آن سفاک تاب نیاورده در حضور فریاد کردند. منصفیان سرکار
 دریافت احوال نموده در اعتبار و دیانت داری میسر مذکور فرق آوردند. میر
 رستم علیخان نامی تنخواه دار بالست پنج سوار از حضور نرمل رسیده تقاضا
 تنخواه نمودند در تعلقه عوض جان داد دریافت شد بجز طومار آه غریبا و بقایای
 بد دعا و او بلا عوض دیگر بنظر در نیامد. آخر الامر چار و ناچار میر مذکور را همراه خود
 سجید آباد بردند. مدت هفت سال صیغه حکومت داشت یک چاه و
 یک سرای سخته در بلع گوپال را و از طرف خود یادگار گذاشت.

ذکر حکومت عبدالرحیم خان و عیله

خانمذکور از قوم افغان ساکن ولایت کابل وقتد بار آدم متقی و پسر پسرگار
 بود از نماز پنجگانه اوقات مامور و از خیرات و حسنات شوق موفوره داشت

و هر یوم پیشینه به نیاز بزرگان طعام بهتر سخت کنانید و تمام رفقای خود و ستان
 نرمل را تقسیم نمی کنانید و تعظیم و توقیر علما و فضلا بیشتر می نمود - چنانچه در عهد
 نواب مهارالملک بهادر در دهونسه با جمعیت یکصد جوان ولایتی در همین نرمل لوگر
 بود بعد تغیری اختتام جنگ و برپا شدن کار و بار عمده نرمل در سرکار بود
 مشیرالملک بهادر لوگر گشته در سفر بادامی و کجدر گزده لوازم محنت و جانفشانی
 بجا آورده بعد معاودت از سفر مذکور به تعیناتی تعلقه بیترسبره اوقات نمود
 از اینجا بمقتضای کشتش تقسیم در سرکار محمد وزیر خان جاگیردار تعلقه باسوم
 و غیره با جمعیت سیصد جوان ولایتی و یکصد سوار با قدرت نسبت اتفاق رفقا
 داشت - مدتها محنت و جانفشانی بکار برده در سفر که مدته هم شریک و رفیق
 بود هرگاه که سیما بین افواج سرکار و راه پندت پردهان مقابله جنگ و پرخاش
 بظهور رسید - محمد وزیر خان بضر بانبان در عاری فیل جان بحق تسلیم گردید
 و معظم خان بجایش قائم مقام گشت بعد صلح طرفین بندگان عالی معاودت
 بجیدر آبادن نمود و تمامی افواج جاگیرداران جا بجا حضرت نمود خانه مذکور
 همه را و معظم خان باسوم آمده چند روز رفاقت داد بعد چند روز در قدردالی
 و غور پرواخت سابق فرق دیده سوال بر طرفی نموده حساب طالب تنخواه قاریغ
 و مرض شده سمت پونه عازم گردید - در آن ایام مشیرالملک بهادر از پونه
 به تهیه اسعداد بر آمدن بودند رسیدن خانه مذکور را بجای موقع انکام شده با
 جمعیت یک هزار جوان ولایتی بشرح و واژه روپیه و زو صد سوار بشرح
 مختلفه منسراز فرموده لوگر دانشت - چونکه بهادر مذکور از پونه بجیدر آباد
 رسید بعد تغیری مکرر جنگ تعلقه پنج محال نرمل در وجه تنخواه فوج بجای مذکور
 تفویض یافت بعد آمدن نرمل سب را و نامی زنار دار را دیوان و مختار کار را

ساخته خود در بندگی و عبادت حق جل و علا اوقات عزیز مصروف میداشت
 مدت ده سال محل کرده جهان بجان آنسیرین سپرد. چنانچه در روضه حضرت ^{جانب} حضرت
 مدرس سره کوه و صیبت لاش آنم حرم سپرده بعد ششماه بر آورده و قصبه
 پیر پامین حضرت شاه بانی صاحب قدس سره مدفون گردانیدند. سن ^{سید} لعاب ^{سید} سلام
 خویش خانم زکریا ایش قائم مقام گشت لکن در انتظام کارخانه که در حین حیات
 خانم حرم بود آنچه ان نموده بقول آنکه مال مرده پس مرده تفرقه پیدا شده بعلت
 هوازدگی دو صد راس اسپان پایگاه و سحر داران سقط شدند و به سبب
 آدم تجربه کار و مختاری زنار دار کسب بخاطر تیا ورده در تحصیل زر سرکار بد عملی
 رو داده همه رعایا و زمیندار دست یابم کشیدند. چند آنکه درین باب به تردد
 وسی دست و پا زده هیچ انتظام نگرفت. عرضیکه بچهار و مرخص مدت ششماه
 عمل کرده معزول گشت.

ذکر حکومت محمد علیخان لوهانی

بزرگان خانمستور از اعیان ولایت پنجاب ساکن قصبه بیون و شیبیا
 از اولاد شیخ حسین قدس سره از آنجا که سلسله اجداد تا به محمد حنیف قائل کفای
 می رسد. چنانچه بزرگان خانمستور در حضور بادشاهان پشین به محنت و جانفشانی
 نام وری پیدا کرده بزینداری آن قصبه در زمره امانت و اقران معتزز و مکرم بودند
 چونکه سر بلند خان باسین ساکن هشتبار پور و بچاره منمنضافات صوبه پنجاب
 دکن گشته در سرکار آصفی بسز فزازی محالات. با اسم و تیج و پاد کوره بهام و غیره
 محالات که محاسنش مبلغ نهبه لک روپیه در وجه جاگیر و مشروط جمعیت یک
 نیم هزار سوار و پیاده عز و اعتزاز داشت. و همیشه در نوکری سرکار شجاعت

و مردانگی کارنامه با سستی سترگ بجا آورده علم جوانمردی می افراشت - خانم زکوری
 در آن ایام شوق نسرا هم نمودن اینها سے وطن بیشتر بود - هر قدر که از برادران
 وطن به دکن می رسید با عزاز و اکرام پیش آمده بمواجب پیش قرار در حضور
 توکر کنایه بر فداقت خود می داشت و دیگر کسان وطن را بر غیب آمدن کن
 یا شتیاق تمام نامه و پیام می نگاشت - چنانچه شهباز خان و جمال خان هم
 هر دو برادر حقیقی در قصبه بهون خان نشین و خوش گزران بودند و قصبه مذکور از راه
 سه گره فاند می داشت - بمقتضای اتحاد و قرب و حوار خانم زکوری را تمام
 طلب هر دو خانان مذکور بیشتر گشته چیزی خرج بنا بر زادرا اصله فرستاده
 از وطن بدکن طلب نمود - از آنجا که خانان مذکور با جمعیت یکصد سوار و یک
 زنجیر تیل و یک منزل پالهی و غیره سرانجام ضروری فائز و کن شده بملاقات
 خانم زکوری و گشتند - بعد چند روز بهلا مرت حضور مشرف گردانیده با
 سررشته روزگار پرداخت - خانم زکوری با چند کس از رفقا سے خود در حضور مانده
 هر دو خانان مذکور را بر فداقت فرزند خود یعنی محبوب خان بطرف جاگیرات
 روانه ساخت - خانم زکوری را از نواب شمس الامرا بهادر کمال اتحاد و یگانگی بود
 اکثر سببها قات لایاب موصوف رفته با ضلایط و ارباط جلسه میکرد - با سماع
 این خنجر شیر الملک بهادر کمد میبگشت و ناگوار می گذشت - چنانچه همیشه
 اشخاص از راه خیر خواهی بنام زکوری پا کرد و ندکه زشتن شما نزد نواب موصوف
 خلاف مرضی بهادر مستطیر یافت می شود موقوف باید کرد - لکن این است
 سبب راست مزاجی و بی اعتنائی بنماطر خانم زکوری گذشت - وجه دیگر آنکه
 بعد تسخیر قلعه نرمل بندگانی همه افواج جاگیر داران بجاگیرات مخصص نمودند
 از آنجهت محبوب خان بوقت رحلت از بهادر مستطیر و مقدمه اضافه جاگیر

جواب سوال بے غرضانه و سپاهیانہ بمیان آورده روانه شده بود۔ این
 رنگدینا رطلال بردن خاطر بہادر مسطور شستہ در پے قابو و منتظر وقت
 بود در این ایام راجہ مود ہاجمی بھونکہ حسب الطلب را و پنڈت پروہان از
 ناگیور عازم پونہ شدہ بمقام کالا بانے مضرب خیام نمود۔ عنایت نامہ ^{حضور} مجات
 بزرگالغالی بنام جاگیر داران و منصب داران محالات صوبہ ٹراٹور باب رسانیدن
 مبلغ بابت رسوم گاہ و دانہ باستصواب لکاجی پنڈت وکیل طلب نمود۔
 حسب الدرخواست راجہ مذکور عنایت نامہ مجات حضور شرف صدور یافتند
 از انجملہ محبوب خان کہیکے از جاگیر داران صوبہ محالات ٹراٹور و عنایت نامہ
 حضور بنام خانہ کور و روز نیانت۔ غرضیکہ کوسیل مذکور آن عنایت نامہ ہا
 مصحوب شتر سوار از جہد آباد روانہ لشکر راجہ مذکور نمود۔ بعد رسیدن
 عنایت نامہ ہاے حضور راجہ مذکور ایشہل پنڈت صوبہ دار را باجمیعت
 بست ہزار سوار بنا بر وصول نمودن مبلغ مذکور مقرر و مامور ساختہ پیشتر
 رخصت نمود۔ پنڈت مذکور از ہر یک جاگیر دار و منصب دار عنایت نامہ حضور
 رسانیدہ مبلغ معمول خود بمعرض وصول می آورد۔ چونکہ بطرف جاگیر ات
 محبوب خان رفتہ درخواست مبلغ نمود خانم زبور بمقتضائے عالم شہاب
 نشہ جو ہنردی در سرواشت رسانیدن مبلغ مذکور بے احکام حضور خلاف
 قیاس پنڈت مستعد جنگ شد۔ پنڈت مذکور فہایش کردہ گفت
 کہ مرا از سر بلند خان پہا و طریق برادریت از شما اینجانب را جنگ کردن
 مناسب ندارد۔ بموجب گفتہ اینجانب نصف مبلغ بالفعل بدیند و نصف
 بمعرض توقف بدارند۔ غرضیکہ دو روز ہمین رد و بدل ماند۔ میگویند کہ
 شخصہ از طرف پنڈت مذکور بچواب سوال این معنی آمدہ بود اورا تہیہ

بدر کرد - روز سیدم خانم کور از راه بهالت و خود پسندی با جمعیت یک نیم صد
 سوار و میدان آن قصب پنج مقابله کرده بر فوج پیادت مذکور اسپان تاخت
 چنان کارزار نمایان ساخت که در فوج پیادت مذکور تفرقه شده بعضی از
 مقابله پهلو تهی کردند - درین اثنا جماعت افغان ساکن سیون و همپاره و
 بهوپال که جوق یک هزار سوار بود مقابل گشته داد شجاعت داده از چهار طرف
 محاصره کرده بضر شمشیر و تیر و تفنگ شریک مرگ چشانیدند - در آن معرکه
 قریب سیصد کس از طرفین زخمی و بیکار آمدند چنانچه هزار خانم مذکور در قصب مذکور
 واقع است - القصة در آن جنگ شهباشان لوبانی داد مردانگی داده جان
 سخی شایم شزند و محمد علیخان و شاکر خان هر دو سپران نامز حرم خور و سال بودند
 در موضع بهاکانون با قبائل و عشایر فسل عاظت عمومی خود یعنی جمال خان لوبانی
 که ازان آفت آسمانی سالمان یافته بود چندی اقامت در زبیره بستگین
 خاطر لوبانین و تعلیم و تدریس بر خورداران برداشتند - ازا سجا آمد چندی خانم کور
 خود را سجد را آباد رسانیده بذریعه نواب شمس الامرا بهادر شرف لازمست حضور
 حاصل ساخته با جمعیت یکصد سوار و ده کتیل و یک منزل بالکی بنابر سبب
 روزگار کرده پس خانم کور در سلک باریابان حضور سناک گشته پاره مسیر
 بهادر آمد و رفت در بار جاری داشتند - بعد چندی در جامداد تنخواه تعلقه جوکل
 و کت گانون از تغیری گویند نایک بهونک بنام خانم کور مقرر و مفوض گردید
 هرگاه که افواج قاهره سرکار عالی بسر کردگی نواب سکندر جاه بهادر مشیر الملک
 مدار الهام بنا بر تیزیه و استیصال سرورنگ پیش خانم کور در آن سفر بسیار محنت
 و جانفشانی بظهور رسانید بعد مراجعت ازان سفر بسفارشش که شیل استیضاح
 بهادر و منشی میران بنی در سرکار مدوح قریب منزلت بیشتر گردید و در نظر خداوند

منظور عنایت و مورد آفرین گشت مدتی برین منوال گذشت که در ۲۹
 خود بدولت بندگای عالی لیسر که بلده عزیمت فرمودند خانم زکوری با جمعیت
 چهار صد سوار همراه رکاب حاضر بوده بوقت مقابله جنگ ترددات بهادرانه
 بکار بردند چنانچه محمد علیخان بوهالی برادرزاده خانم زکوری را در انگلی داده مجروح
 گردید. تالیست یکروز تمام فوج سرکار عالی در محاصره مرههته است پونه محصور شده
 بود. بعد صلح فیما بین بندگای عالی مراجعت بحیدرآباد فرموده مشیر الملک
 رونق افزای پونه شده عزلت نشین گردید. بعد فوت شدن رئیس پونه افواج
 سرکار عالی باستقبال مشیر الملک بهادر روانه شدند. خانم زکوری هم با جمعیت
 همراهی حاضر و سرگرم نوکری بوده لوازم خیرخواهی بجا آورده پیش از پیش
 مورد فراموشی گردید. هرگاه که بهادر موصوف از پونه مع الخیر و عنایت داخل
 حیدرآباد شدند خانم زکوری با اطلاع حضور شادی محمد علیخان و محمد شاکر خان
 به پرو بهادرزاده خود در آوان مسعود و بیگم محمود سبجوه ظهور رسانید در آن
 یام تعلقه نزل از تعمیر می محمد اسلم خان بنام خانم زکوری بطریق امان مقدر گردید
 خانم زکوری بذات خود در حضوره مادر محمد علیخان را در ۲۸ سالگی بنا بر بندوبست
 تعلقه روانه نمود. خانم زکوری بوقت آمدن نزل جوان و ریش آغاز بود. لکن
 بر یافت حسن و تسبیح معاملات نهی غریب فرست غریب مثل دقیقه فهسان
 عتایسے دیریند و سلف میداشت. بعد رسیدن نزل طور معامله بر آید
 معاینه نمود و بعضی زمینداران که اثرات بد بر میزان معامله سرکار بودند. متبصر
 خود در پانته بیگم صفا سے حکمت عمی دیده و دانسته چند روز گذرد و انھاض
 گروه من بعد به کسان ذوقمندین که در خطا بر تالیسی و در باطن خواهان
 اوصاف رقم سرکار بودند طبع کرده کسانیکه خیره سرو شبر انگیز بودند

هشت کس از پیلان طرفدار و غیره دستگیر و پانزده در گدای موضع
 نرسا پور پرگنه شهورانی مقید ساخت و کسیکه است معامله و نیاک کردار بر
 وقت تحصیل مال گذار سرکار بود آنها را اطمینان خاطر سپرداخته بقول و قرار
 معتبر بکار مرجوعه آنها مامور ساخت - بعد چند روز بذات خود جهت دریافت
 احوال رعایای دار و نادار تعلقه و ملاحظه نمودن تمامی رفته پاسه لاولی
 و شکر رگبر آوردی تعلقه متوجه گشته هر موضعی که بدست نظام عمالان متبیین
 رو بویرانی رو آورده و هر یک رعیت قدیم که از حوادث ظلم و تعدی عمالین
 شکسته حال دیده او را به تشکین خاطر و دلداری پرداخته حکم آبادی می نمودند
 از آنجا موضع دیگر رفته نیز بدستور تشریحی و دلاسا می نمود - غرضیکه دیهات تمام
 تعلقه موافق مرقوم الصد رگبر آوردی کرده مبلغ هزار با بر رعایای دار و نادار
 و شکسته حال را براسه تخمیر نیمی و تقاوی داوه اوقات عزیز خود و رعایات
 و طائف معروف می داشت - درین اثنا بالاجبی ناجی و سپ پانڈیہ پرگنه
 کسم میٹ تعلقه نرمل از راه فستد انگیر نری و تفرقه اندازی در انتظام کلیات
 نما نذکور خیال فاسد در سرد امشته از مسکن خود گریخته باراده آمیزش
 نمودن در زمره ناپاکان مفید میرفته بود - جو اتان پنهان دار انجا بوقت شب
 نامبرده را اسیر و دستگیر کرده پیش خان نذکور حاضر آوردند و گفتند که با صوف
 گرفتن قول سرکار این مایه فساد از تعلقه خود به تعلقه دیگر میگریخت در نیاب
 هر چه ارشاد و خان نذکور بجای خود برهم شده از ویسپانڈیہ مذکور گفت که
 من با بادی ملک مبلغ هزار با بر رعایا داده ام و میدهم تو با وجود گرفتن قول سرکار
 از مسکن خود چرا گریز کردی ازین رو معلوم می شود که اراده شرانگیز و سر
 داری - غرضیکه ویسپانڈیہ مذکور چند روز بدر یافت و اثبات قصور مقربا

دہشتہ روزے درچوک نزل رو سیاہ کنا نیرہ سرش را نیز پر پائین کو پانیدہ
 بچہ تم آباد رسائید۔ باستماع این خبر مفسدان تعلقہ نزل بچو مید لڑیدن گرفت
 خانم کور وید کہ از شروف مفسدان در تعلقہ صورت امن و امان بطور یہ دست
 در ولایت پنج محل نزل بضبط کمالیش سرکار در آورده بخوشنومی رعایا بے وساطت
 غیر مبلغ مالو ابھی سرکار بمعرض تحصیل می آورد۔ دران ایام بابا بہر کیہ نامی یکے از
 سر کردہ ہاسے جمعیت پر دبان بنا بر جواب سوال حضور بندگا تعالیٰ بجمہت و کمال
 مامور شدہ سجدہ آباد آمدہ شرف ملازمت حاصل ساخت۔ بوقت عرض معروض
 فیما بین نامبردہ مشیر الملک بہادر موافقت نیامد۔ بے نیل مقصد در ایہ امر کھڑ
 گردید۔ از اٹلس راہ بفرامی جمعیت نایکان و مفسدان پر دستہ بتاراجی بہا
 تلمہ سرکار عالی برصوف گشت۔ ہمدان حال و پٹیلان تعلقہ نزل کہ ورگڈھی
 نرسا پور محبوبس بودند۔ خبر آمدن بہر کیہ ہامر کھڑ شنیدہ باستصواب ترک
 دیسپانڈیہ و زمینداران آنجا نوشتجات محفی روانہ کردہ ابلاغ پیام نمودند ہمینکہ
 انی طرف نزل عمل محفی علیخان لوبانی سخت آمدہ ہامہ ہارا ورگڈھی نرسا پور
 مقید ساختہ اگر پنداریمہ لوجہات سامی ازین قید شدہ سجات بخشند در وجہ ^{السی}
 و شرح سواری انقدر مبلغ گذرایندہ خواہ شد۔ نامبردہ بر طبق ایما سے پٹیلان
 مذکور با جمعیت ہفت ہزار سوار و سپاہ از امر کھڑ سر آبدہ ہوضن نرسا پور رسیدہ
 دست بتاراج کشادہ روز دیگر پورش کردہ شہر ہنپاہ را آتش دادہ مورچال نزد
 گڈھی رسائید۔ امید سنگہ از محفی تہانہ داری آنجا نام زد بود از آمدن جمعیت خوف
 در ہراس نگردیدہ ہنسب و ننگہ دندان درص آنجا عدت را ترش گردانیدہ آنہیں
 در مشن باعدت مقربو بہر کردہ انولیش تداست کشیدہ مایوس و محروم بطرف
 موضع نرکوہ پگڈھا لکڑہ رو آواگی بہاد۔ دران ایام تعلقہ بالکڈہ بنام فوجدارخان

تقویض بود نواب مقرب خان جاگیر دار تسلیمه بالکننده با استماع خبر آمدن جمعیت
 مقهور با جمعیت همراهی خود و دو پٹالم سرکار عالی متعینه برگشته مذکور با هم متفق شده
 مقابله کرده بضر ب توپ و تفنگ شکست فاحش رسانیدند جماعت مقهور
 از اسنجا گریخته باز بطرف امر که پیر خست ادبار کشید بعد رفع مناقشه نواب مذکور
 در حضور عرض داشت نمود - بندگای عالی از راه عنایت و سرقراری مبلغ شش هزار
 روپیہ بعنوان مدد و خرج سه بندے محبت گردانید و سر کرده با سه پٹالم
 را بزمید آفرین تحسین و انعام لایقه سرعزت با وج امتیاز رسید و بنام
 محرم علیجان عنایت نامه حضور شرف نفاذ یافت - هر جا که آن مقهور باشد
 تعاقب کرده به تنبیه باید پرداخت چنانچه خاندان مذکور سبلا حظ احکام حضور از
 نرمل کوچ پیاده بنرسا پور رسید در اسنجا پٹیلان که مقید بودند استن
 اسنجا صلاح ندانسته همه بارادر کجا و هشتان نشانده بکصد پیاده بسبت
 پنج سوار همراه داده بطرف تعلقه رکپٹی پیٹیه که از سابق متعلقه خاندان مذکور بود
 روانه کرده در اسنجا مقید ساخت و مقیدان رکپٹی پیٹیه را بترسا پور آورده
 باصطفاط تمام نگاهداشت که تافتند و فساد برنخیزد - من بعد خود از نرسا
 کوچ کرده عازم امر که پیر گردید پیش از رسیدن خاندان مذکور افواج دیگر حسین
 نواب محمد سبجان بقان جمعیت نواب رفعت الملک بهادر از طرف
 ناد پیر سر آن مقهور تاخت آورده گدڑهی امر که پیر محاصره کرده بودند و
 خاندان مذکور هم شریک حال گردید و جمعیت پیر کیه معه جگدڑهی را و غیره
 نالیکان مفسد بیرون برآمده اند فوج سرکار مقابله کردند و بهادران سرکار
 بضر ب توپ و تفنگ و درازدانش بر آوردند - آخرش فوج مفسد
 ناب نیاورده رو بپیر جمعیت نهاد - بوز دویم همان گدڑهی امر که پیر است

بهادران سرکار آمد و مال و مویشی و غله و غیره نقد و جنس فتوحات فوج رکا
 گردید چنانچه در آن جنگ یکروز نجیر فیل سرکار محمد سجانخان بضر بگوله بکار
 از اسبها افواج سرکار باسخت و ظفر جا بجا روانه شدند و خاندان کور بانیل مقصود
 به نزل مراجعت نموده در اثنا راه دوازده موضع تعلقه امر کنهتر معاوضه پامالی
 نرسا پور داشت و تاج کرده مال و اسباب و مویشی آنجا آورده داخل نزل
 گردید و رعایا تعلقه خود را از فکرت و تردد مفسدان بجمعیت جمعیت و امنیت
 بخشید. روز بروز در تعلقه افزایش آبادی کرد. خاندان کور بجای خود عقل
 رسا داشت بر صلاح و مصلحت کسی هرگز عمل نمیکرد هر چه بخاطر میگذشت بهین
 بعمل می آورد و شب و روز در فکر و تدبیر تبنیه دروان مفسد بکمال احتیاط و تقاضا
 مصروف میداشت. اگر اچنانا کسی از وزوان تعلقه دیگر در تعلقه نزل دروی
 نمود بتدریج سر اغتشس بر آورده بران موضع تاخته معاوضه دزدی تعلقه خود از او
 می گرفت و غیره منبیکه در عمل خاندان کور مفسدان گرد و نواح نزل و غیره زمین
 زاویه حمل گشته گوشه عزلت را غنیمت می شمردند. و رعایای تعلقه بجز
 خود مالو اجبی سرکار بر وقت تحصیل می رسانیده بودند و شهره رعیت
 پیروی و داب و رعب تهور و مردانگی بقرط فرست و دانائی عقلای روزگار
 زمین نواح نزل موافق عمل نواب مبارز الملک مرحوم ضرب المثل و تزیین میدادند
 اگر احوال تبنیه نبودن مفسدان و مفتوح ساختن گداهی های زمینداران غیره
 کاتنامه بلسه فتح و ظفر چنانچه استیصال گداهی موضع مرلاپی پرگنه بوخت و ظفر
 جمعیت راجه پدم سنگه و کشته شدن رگناتو سنگه سر کرده جمعیت راجه کور
 و تا ختن بر موضع رینوتی و در بکا لون پرگنه مذکبیر و آواره شدن کاسی را و زمیندار
 موضع مذکور و تبنیه رسانیدن بمفغانا یک و غیره مفسدان تعلقه ایدلا باد و

و تسخیر نمودن قلعه بالنسواطه از راجه اناری پدی و مفتوح ساختن گدپی هر دو منع بهر
 برگشته ساتولی و بارها جنگ نمودن از جمعیت میرایام گماشته زیندارانی تعلقه
 سوکور در نواح رکبیتی بیله و ناگر کر نول و غیره ازین دست کارنامه با تفصیلی و در دست
 دارد. خامه عجز خرام تا کجا به شرح پردازد لهذا از مفصل به مجمل اکتفا نموده بقید تسلیم
 در آورد هر گاه که ایام تغیری تعلقات در رسیدن نایبان خانمذکور از راه نکبر و عجز و
 غلبه چیره دستی آقاسی خود پیشتر دیده از نایبان تعلقات قرب و جوار رشک و
 حسد پیدا کرده حرکات اذیت رسانی و شیوه خانه براندازی خلایق شروع کردند
 و از رعایا هم زیاده طلبی بهر یک نوع شعار خود ساختند درین صورت تمام
 گروه ستم رسیدگان متفق شده در حضور فریاد و الغیاث نمودند بعد دریافت
 و اثبات احوال خانمذکور همگی مدت هشت سال حکومت نمود در سنه یک هزار
 دو صد و سیست فصلی معزول گردید.

ذکر حکومست نواب قشالیه در

نواب مسطور از فرزندان میر موسیخان بهادر رکن الدوله دارالمهام ریاست
 اصفی بعد معزولی محقر علیخان لوهالی به سرفرازی تعلقه پنجال نزل و اندور
 و بودن علم حکومت بر افراسختند. نواب مسطور در حضور مانده میر ^{علیخان} حیرت
 رایه نیابت تعلقه و میر باقر علیخان و میر واحد علیخان را تعلقه داری نزل مامور سا
 روانه نمودند. بعد انقضای مدت سه ماه که از خانان مذکور نیابت تعلقه
 قرار واقعی صورت نه لیست. من بعد میر ولی اللہ خان عرف میان لعل نامی
 مرد بزرگ و دیرینه بنا بر دریافت احوال رعایا و انتظام تعلقه تشریف آورد
 معاشنه کرده و بتجویز نایب دیگر پرده خستند. شمارا کوز نار و ارکه در عمل معزول